

**Електронний збірник наукових праць
Запорізького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти**

УДК 37

Рік заснування: 2011

Засновники: Комунальний заклад «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради.

Робочі мови: українська, англійська.

Галузь науки: педагогічні науки.

Тематика:

13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки

13.00.02 - теорія та методика навчання

13.00.04 - теорія та методика професійної освіти

13.00.05 - соціальна педагогіка

13.00.06 - теорія та методика управління освітою

13.00.07 - теорія та методика виховання

13.00.08 - дошкільна педагогіка

13.00.09 - теорія навчання

19.00.07 - педагогічна та вікова психологія

09.00.10 - філософія освіти

Голова колегії, головний редактор:

Гура Тетяна Євгенівна, д.психол.н., професор.

Заступник головного редактора, відповідальний за випуск:

Лісіцин Віталій Вікторович, к.філос.н., доцент.

Члени редакційної колегії:

Гура Олександр Іванович, д.п.н., професор,

Мурзалінова Алла Жакимівна, д.п.н., професор,

Варецька Олена Володимирівна, д.п.н., професор,

Подмазін Сергій Іванович, д.філос.н., доцент,

Шацька Наталія Михайлівна, к.п.н., доцент.

Контактна інформація: zoippo.zp.ua@gmail.com

69035 м.Запоріжжя, вул Незалежної України, 57-А

тел. (061)222-25-84

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Київ www.nbuv.gov.ua

Випуск №4(51)/2022

Рекомендовано до друку вченою радою КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР (Протокол № від 2022 року.)

Відповідальність за зміст публікації та дотримання авторських прав несе автор.

ЗМІСТ

**Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції
«НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА НОВОГО СТОРІЧЧЯ: ВИКЛИКИ ТА ПРІОРИТЕТИ»
(07 - 14 листопада 2022 року, м. Запоріжжя)**

(Частина перша)

ЗМІСТ

**Тематичний напрям:
НОВІ ВИКЛИКИ Й ВЕКТОРИ ЗМІН МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ, ПСИХОЛОГІЇ
ТА ПЕДАГОГІКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

1. **Chekhratova O.**, Н. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University (Ukraine, Kharkiv). *Students' participation in teaching and learning process under martial law*.
2. **Аносова А.В.**, КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», ГО «Центр інноваційної освіти «Про.Світ» (Україна, м. Біла Церква). *Окремі фокуси ціннісно-сенсового мислення керівників закладів освіти у сучасних умовах*.
3. **Афанасьєва Т.О.**, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР (Україна, м. Запоріжжя). *Психологічна готовність педагогів до змін*
4. **Бабко Т.М.**, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР (Україна, м. Запоріжжя). *Оновлення системи оцінювальної діяльності в умовах запровадження державного стандарту базової середньої освіти*.
5. **Бабовал Н.Р.**, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Тернопіль), **Бабовал Д.С.**, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка (Україна, м. Тернопіль). *Освітня діяльність Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти в умовах воєнного стану*.
6. **Брик Р.С.**, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Тернопіль). *Формування інноваційної компетентності сучасного педагога як ефективна умова забезпечення якості освіти*.
7. **Волошина О.В., Пінаєва О.Ю., Колодій І.В.**, Вінницький педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна, м. Вінниця). *Формування естетичної компетентності майбутніх учителів у процесі вивчення педагогічних дисциплін*.
8. **Голованова Т.П.**, Запорізький національний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Педагогічні умови розвитку лідерських якостей студентів у закладі вищої освіти*.
9. **Гревцева Є.О.**, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР (Україна, м. Запоріжжя). *Освіта, заснована на цінностях, як важлива передумова реалізації європейського вибору України*.
10. **Гуменюк В.В.**, Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Хмельницький), **Наумчук І.А.**, Хмельницький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді (Україна, м. Хмельницький). *Вектори змін менеджменту освіти в умовах воєнного стану*.

STUDENTS' PARTICIPATION IN TEACHING AND LEARNING PROCESS UNDER MARTIAL LAW

Olena Chekhratova

Ukraine, Kharkiv, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

Student-centered learning presupposes that a student plays a significant role in the teaching and learning process, participates in lesson planning, and participates actively in designing extracurricular activities. Considering students' wishes and interests ensures the development of their study motivation and fosters learner autonomy.

Students' involvement in the design and implementation of the lessons enables their choice of individual educational trajectory. It makes them responsible for their academic and research work, although they still have to follow the requirements and stick to the deadline in handing in their work and the results of their findings [7, p. 220]. The opportunity to choose the course or a topic, to reconsider the given material and to present their suggestions makes the learners more interested and involved, can boost the confidence and foster learner autonomy and responsibility in student-centered classroom.

In modern educational institutions, it is difficult for a teacher/a lecturer to redistribute the roles and functions among all the participants of the teaching and learning process. Thus, both learners and educators are to make an effort to find compromises and resolve conflicts, create favorable conditions for the development of trust, and wish to cooperate.

Students should understand the need to be actively involved in the teaching and learning process as it will benefit their further professional development, lead to positive results in their level of academic achievements, activate the mechanisms for improving professional competence, stimulate the future professional pedagogical activity of future teachers [6, p. 217].

Educators need to analyze the needs of students, help them in the planning and analysis of their own learning experience, follow the plan and, perhaps, change their own goals or methods of achieving them and help the student create interpersonal relationships. If a learner has made the wrong choice or decision and, as a consequence, has specific educational difficulties, it is the teacher who should help the learner.

The above-mentioned things are challenging to achieve as they are, but in martial law, it becomes even more complicated. Both students and lecturers experience pressure because of the situation in the country. They may work in hazardous conditions and do not have opportunities and possibilities to follow the plan or analyze each educational activity. The participants of the teaching and learning process may not have all the necessary equipment and gadgets to conduct the lessons and take an active part in the planning, may not have a stable Internet connection, or have to spend most of their working time in a shelter thus making the process even more challenging [1, p. 34]. There is also a certain percentage of the participants who have moved abroad, and now there is a time difference, or they have to attend the compulsory integrated courses in the country where they found shelter. What is more, the problems of synchronous and asynchronous modes of the study appear, making it difficult to manage and plan beforehand.

To maintain students' participation in the educational process, it is vital to make them responsible for the introduction of a self-assessment system, which will help to determine whether their learning goal was achieved, whether the forms of work used were effective, whether they received the necessary information to move to a new topic or a new level, whether difficulties have arisen and how they can be overcome, etc.

It is mistaken that goal setting, the choice of strategies and material, self-assessment, analysis, and reflection is easy and does not require much effort, let alone teacher's facilitation. It is a controversial and challenging task to learn to evaluate yourself, your colleagues, teaching and learning materials, the plan, and the materials

chosen to fulfill the goal. The educator needs to constantly check what students have learned, whether they understand the importance of completing a particular task and its purpose, and what they will receive by evaluating it.

In addition to the fact that it's quite unknown and unfamiliar for the students what it means to become active participants in all the process while studying, because of the current situation in the country, they tend to feel physically and emotionally drowned and may not express the wish to take part in planning, goal-setting, and evaluation, not to mention that reflect, that is vital for the successful formation of professional competences, involves spending much time and effort. On the other hand, educators are in the same situation, and they may feel a lack of interest in encouraging students to action. Thus, in martial law, it's important that teachers and students have a great relationship and are willing to support each other and inspire and motivate others to action as it will benefit all the participants of the process. As corporate resistibility works on developing collaborative skills, the ability to solve problems and conflicts, understanding local, regional, and world social and political problems, find ways to work them out [2].

A student who is motivated and involved in active cooperation knows how to conduct a thorough and constant analysis of their own success, researches the material to share during the lesson, and develops skills for life-long learning. If a learner is given a choice to choose the pace of studying and strategies, can shift and mix the topics and unit (a cooperative decision from the group), gets necessary and objective feedback, they start finding the reasons for their mistakes and are able to eliminate them, thus developing problem-solving skills and ability to take responsibility for the learning process [5, p. 74].

To achieve the desired results and get objective data, students are often asked not to just follow a plan but to have some written material for further analysis: they can keep reflective journals for evaluations of their learning process, setting goals and solving problems; they are asked to fill in self-analysis tables and sheets while studying a specific topic or developing particular skills; students may have a blog or a

vlog for sharing their impressions, feelings, experiences, and achievements. Thus, while analyzing the results of the educational process, students will also evaluate their learning goals and conclude on their correlation [4, p. 95].

Students should be encouraged to use the materials from the Internet resources, which doesn't just increase the motivation to participate in the research process, but also boosts confidence that the learners are able to contribute to the educational process, broadens the horizons, and may even assist in establishing friendly or business relationship with various organizations and institutions which will benefit in student's future professional development [3, p. 48].

The professional activity of a teacher/a lecturer in martial law times becomes more challenging, and the relationship with the students may be tense and rough, but if all the participants of the educational process are willing to help each other and contribute to establishing a favorable working environment, friendly atmosphere and try to support each other, the results of such educational process will be beneficial, the learning goals will be achieved.

References

1. Мар'єнко М., Сухіх А. Організація навчального процесу у ЗЗСО засобами цифрових технологій під час воєнного стану. *Український педагогічний журнал*. 2022. № 2. С. 31–37. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-2-31-37>
2. Погорелова Т. Ю. Корпоративна соціальна відповідальність як складова професійної компетенції майбутнього менеджера. *Адаптивне управління: теорія і практика*. Серія «Педагогіка». 2018. № 4 (7). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/68> (accessed 27/10/2022).
3. Chernionkov Y. Individualization of Future Foreign Languages Teacher's Professional Training in Distance Education Conditions. *Educational Challenges*. 2022. № 2 (27). С. 39–53. URL: http://educationalchallenges.org.ua/index.php/education_challenges/article/view/96 (accessed 30/10/2022).
4. Dmitrenko N., Nikolaeva S., Melnyk L., Voloshyna O. Autonomous ESP Learning of Prospective Teachers of Mathematics. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*. 2020. Vol. 12, No. 1. P. 86-104. URL: <https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/2218/pdf> (accessed 30/10/2022).
5. Gurevych R., Dmitrenko N., Petrova S., Podzygun O., Opushko N. Use of an e-textbook for pre-service teachers in autonomous learning of english for specific purposes. *Information Technologies and Learning Tools*. 2022. № 3 (89). С. 64–77. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/4941> (accessed 27/10/2022).

6. Tuchina N., Borysov V., Podhurska I., Kupina I., Borysenko N. Developing Learner Autonomy via Choosing a Person's Educational Pathway. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*. 2020. Vol. 12, No. 1. P. 209-225. URL: <http://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/2407/pdf> (accessed 27/10/2022).
7. Tuchyna N., Kamynin I. Developing Research Competence of Pre-Service EFL Teachers // *Educational Challenges*. 2022. № 2 (27). С. 216–227. URL: http://educationalchallenges.org.ua/index.php/education_challenges/article/view/109 (accessed 30/10/2022).